

Терапија со помош на ЖИВОТНИ ВО УЧИЛИШТЕТО

Брошура

Подготвено од европскиот еЕразмус+ проект “Магичен сон: Терапија со помош на животни кај децата со потешкотии и попреченост во учењето”

Издадено 2019

“Овој проект е финансиран и поддржан од Европската Комисија. Ова издание ги одразува гледиштата само на авторот, и комисијата не може да се смета за одговорна за било која употреба од информациите кој ги содржи истиот.”

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Содржина

1. Дневни подготовки
2. Програма „READ“- (Читање со помош на миленик)
3. Социјални приказни со животни

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 1

Одделение/Група:	Прво одделение
Наставник/чка:	Беатрикс Нагин Барта
Предмет	Англиски јазик: животни, простории во куќата, предлози(во, на)
Цели:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Социјализација (работа во тим, соработка, самопочитување) 2. Психолошки добивки – мотивација, емпатија 3. Развивање на вештини по Англиски – зборување и слушање 4. Граматички вежби по Англиски– употреба на предлози 5. Наука(познавање на биологија) 6. Сетилно искуство 7. Физички придобивки-подобрување на моторните вештини
Дата:	Мај, 2018.

Време	Активност, животно, опрема	Цели	Евалуација, критериум, коментар
10 мин	<p>Вовед: Се поздравуваат. Одговараат на општи прашања за(време, чувства...)</p> <p>Игра на зборови: Учениците стојат во круг, тие треба да именуваат животно кога наставникот ќе ги допре на главата со стапче.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	Охрабрување на учениците да одговорат на прашањата и да зборуваат на англиски јазик.
5 мин	<p>Претставување на хрчакот: Го ставаме хрчакот во голема празна кутија. Тоа ќе биде неговата куќа. Ги потсетуваме учениците како да се доближиме до хрчакот. Децата може да го допрат хрчакот со прстите.</p> <p>Го опишуваме физичкиот изглед на хрчакот пр: Има четири нозе...итн.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2 3 5 6 	<p>Го ставаме хрчакот во кутијата и следиме како деата се однесуваат кон хрчакот. Користиме ролна од хартија за да му помогнеме на хрчакот да влезе во кутијата. Се грижиме за хрчакот.</p> <p>Проверка и корекција на</p>

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	Зборуваме за хрчакот: Што може да прави? Каква храна сака?- Учениците ја бираат точната слика пр. Може да трча. или Сака јаболка. Учениците може да го нахранат хрчакот со зеленчук.		структурите по Англиски јазик. Охрабрување на учениците да ја направат куќарката на хрчакот.
10 мин	Игра на зборови: одиме, одиме... - Ги идентификуваме собите во куќата, како и деловите од мебелот користејќи слики. Има слики на клупите, учениците кружат околу нив и пеат песна. Кога ќе заврши песната учениците стојат до клупите, погледнуваат во сликите што се на клупите и кажуваат што е тоа. Категоризација на сликите: Учениците ги ставаат деловите од мебелот во точните соби пр. фрижидерот во кујната итн.	3 6	Проверка и корекција на структурите по Англиски јазик.
10 мин	Правење на куќата за хрчакот Го вадиме хрчакот од кутијата и лепиме сликички во неа.	1 2 3 4 7	Помагаме при соработката на учениците. Се грижиме за хрчакот.
5 мин	Следи го хрчакот Го ставаме хрчакот во кутијата и го следиме. Велиме ене го пр. тој е во кујната... итн.	2 3 4 6	Проверка и корекција на структурите по Англиски јазик. Се грижиме за хрчакот.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 2

Одделение/Група:	Второ одделение
Наставник/чка:	Беатрикс Нагин Барта
Предмет:	Слободна активност: творештво (Изработка на куклички за на прсти)
Цели:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychological Benefit – Motivation, empathy 2. Practicing English skills – Speaking, listening skills 3. Sensory experience 4. Physical benefits – Improvement of fine motor skills 5. Reductions of stress 6. Increasing of attention and calmness
Дата:	Ноември, 2018.

Време	Активност, животно, опрема	Цели	Евалуација, критериум, коментар
5 мин	<p>Вовед: Слушање на рима</p> <p>Учениците го слушаат наставникот кој ја кажува римата на англиски за две мали папагалчиња. Потоа се дислутира што ќе прават и какви материјали ќе користат. Задача ќе им биде да направат мали куклички птици за на прсти.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 	<p>Учениците ги земаат боичките, ножичките и лепилата.</p>
5 мин	<p>Мотивација: Претставување на папагалот</p> <p>Наставникот го носи кафезот со папагалот во училницата и им го претставува на учениците. Ги потсетува како треба да се однесуваат кон него. Децата може да се доближат до кафезот и да стојат околу него. Папагалот ќе ги слуша додека тие работат.</p> <p>Опис на физичкиот изглед на папагалот (пр: боја, делови од телото итн.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 5 6 	<p>Се грижиме за папагалот. Зборуваме тивко и не викаме.</p> <p>Ги охрабруваме учениците да направат свои куклички птици за на прсти.</p>

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

25 мин	Активност рачна изработка-изработка на куклички за на прсти До кафезот има веќе изработени книжни птици и учениците избираат од нив. Одат кај нивните клупи и почнуваат со работа. Бојат, режат и лепат. Можат повторно да одат до кафезот и да изберат пак ако веќе завршиле со првата изработка.	1 3 4 5 6	Им помагаме на учениците при работа пр. режење.
5 мин	Ја кажуваат римата на папагалот Учениците заедно стојат околу кафезот и ја кажуваат римата на папагалот. Ги имитираат движењата на папагалот со куклите за на прст.	1 2 5 6	Им помагаме на учениците да ја кажат римата. Се грижиме за папагалот. (дистанца, бучава и сл).
5 мин	Следи- Одбираат различни типови на емоции. Учениците кажуваат како се чувствувал папагалот за време на часот. Одбираат помеѓу тажни и среќни лица, и исто така одбираат како тие се чувствувале на самиот час дали биле среќни или тажни. Се поздравуваат со папагалот.	1 5 6	Ги следиме емоциите на секој ученик.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 3

Одделение / Група	Второ одделение / возраст 7-8 год
Наставник/чка	Богларка Борсос
Предмет	Час за развивање на сетила
Цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Математичко размислување 2. вештини за пресметување 3. ориентација за простор 4. зборови за врска 5. слуховно внимание 6. усно разбирање 7. чувство на допир 8. моторни вештини 9. мотивација 10. самооценување
Дата	29 Јануари, 2019

Време	Активност, Животно	Цели	Евалуација, критериум, коментар
1 мин	Претставување на папагалот. Децата го гледаат животното и дискутираат.	Комуникативни вештини, усно изразување, мотивација	
5 мин	По пат на усна инструкција учениците ги сместуваат хартиените дискови на местото каде што е посочено пр. „Ставете го под кафезот" или ;;Ставете го на десната страна од кафезот". После секоја задача учениците си даваат инструкции меѓу себе и се проверуваат.	Ориентација за простор, со употреба и разбирање на чувствата за допир, правење на разлика меѓу лево и десно, усно разбирање, слуховно внимание	дискови
10 мин	Различни геометриски форми се закачени на кафезот. Учениците усно одбираат една форма и ја опишуваат. Позади секоја форма има зададено математичка текстуална задача. Учениците ја	Математичко размислување, пресметување, и читање со разбирање	Геометриски форми направени од хартија (круг, триаголник, правоаголник, квадрат)

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	решаваат дадената задача во пишана форма.		
5 мин	На учениците им се дава усна инструкција која тие треба да ја следат ако започнува вака: „ Папагалот вели... ”	Слуховно внимание	
5 мин	На учениците им се даваат картички со различни видови на храна. Тие решаваат во која категорија треба да ги сместат: 1.храна за папагал, 2. храна за желки, 3. храна за папагал и желки.	Математичко размислување	Картички со слики на нив
5 мин	Учениците се со затворени очи и треба да препознаат по допир што имат во рака зеленчук или овошје. После играта тие може да го нахранат папагалот со храната која ја држат во рака.	Чувства на допир	Зеленчук, овошје
7 мин	Различни видови на семе се турени во мала чинија.Учениците треба да распоредат еден дел од семињата по дадена математичка задача.	Математичко размислување, пресметување, моторни вештини и чувства на допир	Различни видови на семиња, измешани
5 мин	Еден од учениците ја напушта училницата, наставникот со останатите ученици ја крие храната за папагалот во училницата. Децата усно си помагаат за да ја пронајдат скриената храна. На крај од играта имаат дозвола да го нахранат папагалот.	Ориентација во простор преку користење на чувствата на допир и разликување на лево и десно, усно разбирање	Храна за папагалот
2 мин	Крај на час, евалуација. Учениците бојат направена насмевка од харија за да покажат како се чувствувале за време на часот.	Мотивација, самооценување	Работно ливче

Erasmus+

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Дневна подготовка 4

Одделение/ Група	19 учесници
Наставник/чка/ ассистент	Силвиа Де Марко и Лара Клињон одделение 1А возраст 6/7 год
Предмет	Група на 19 учесници од проектот „Миленици во нашиот дом "во Тавањако
Цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лесно говорење на даден вокабулар; 2. Разговор за животни : “кој смеат а кој не смеат да живеат во нашиот дом?” 3. Покажување на разликите меѓу диви и домашни животни; 4. Споделување на идеи со соучениците; 5. Кажете 9 животни кој смеат да живеат во дом со нас и поврзи ги со нивното живеалиште.
Дата	

Време	Активност, животно	Цели	Евалуација, критериум, коментар
10 мин	Зборувавме за различни видови животни. Запишавме неколку на табла со име и слика. Претставивме нов вокабулар.	1,2	
10 мин	Со разговор учениците ги поделија во две групи на домашни и диви животни. Започнаа разговор за разликите меѓу нив, и се фокусираа како миленикот може да им помогне за подобар живот.	3,4	
20 мин	9 животни се цртаат во парови , различен пар различно животно. Потоа секој пар го претставува своето животно на другиот пар со реченицата: „Здраво, јас сум Кое животно си ти?“.	1,5	
10 мин	Со користење на компјутер се претставуваат 9те животни и нивните живеалишта и децата кои беа поделени во две групи ги спојуваат живеалиштето со животното.	1, 4, 5	

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

15 мин	Секој пар исто така црта и живеалиште за животното кое го избрал.	5	
10 мин	На таблата се прикажуваат нацртаните живеалишта. Потоа се мешаат цртежите и се делат по случајност на паровите. Играта беше да застанат на табла и да ги спојат живеалиштето со животното. Вокабулар за употреба: „Јас сум..... и живеам во.....“.	1, 4, 5	

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 5

Одделение/Група	22 учесници
Наставник/чка/Асистент;	Даниела Кјарандини / Силвиа Магири одделение 2Д возраст 12/13 год
Предмет	Група од 20 учесници дел од проектот „Терапија со помош на животни кај децаата со потешкотии и попреченост во учењето“ во Тавањако
Цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. развој на основни знаења и вештини, надгледување, усно изразување 2. развој на учениците како индивидуи кој ќе имат активна улога во општеството со развој на нивното знаење, можности и таленти 3. охрабрување учениците и нивните семејства да посвојат животна во соработка со различни фондации 4. развивање на животни вештини кај учениците-соработка, креативно размислување, емпатија; 5. развој на чувство дека припаѓаат во Европа
Дата	

Време	Активност, Животно	Цели	Евалуација, критериум, коментар
5 мин	Презентација на активностите: наставникот им покажува слики од куче и ги прашува прашања поврзани со животот на кучето	1	Проектор, прашањата се споделени ја Гугл
15 мин	Учениците ги гледаат сликите и одговараат на прашањата (дел од прашањата се одговорени како дел од домашна задача)	1	Наставникот им кажува убаво да размислат и визуелно се да видат пред да ја кажат хипотезата за животот на кучето.
15 мин	Учениците дискутираат за нивните хипотези во врска со животот на кучето и одбираат по еден одговор за секое прашање одговорено од страна на сите ученици	4	Цел на наставникот е исто така да ја разбере групата работа на учениците и нивната соработка.
10 мин	Децата го запознаваат кучето и сопственикот Силвија Магри, ја прашуваат на англиски исто како што и одговараа на прашањата според сликите.	1,2,3,4	Учениците ги пишат одговорите на Силвија.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 6

Одделение/Група	19 учесници
Наставник/чка/Асистент	Луџина Пернарела и Фавзиа Марини одделение 5 Ц возраст 10/11 год
Предмет	Група од 22 учесници дел од проектот „Терапија со помош на животни кај децаата со потешкотии и попреченост во учењето“ во Тавањако
Цели	1.Разбирање на вокабулар, и рабирање зошто имањето миленик е важно; 2.што треба да се бара во еден миленик; 3.споделување идеи со соучениците; 4.презентирање на спделените идеи
Дата	

Време	Активност, Животно	Цели	Евалуација, критериум, коментар
5 мин	Го запознаваме Мартин.Даваме инструкции како да се доближиме до него и даваме наредба седи и дај ми ја шепата.	1,2	Се запишуваат интересните детали и идеи за нивна подоцнежна употреба
20 мин	Учениците работат во мали групи , набљудуваат како се однесува кучето, неговите движења, ја мерат далечината во и надвор од училиштето со помош на квадратчиња кој се обоени од нив на тротоарот надвор од дворот додека го носат кучето на прошетка.Секој ученик му ги брои чекорите се доидекла кучето не стигне до вратата од училиштето.Го сликаат кучето.Се враќаат на час и споредуваат кој шти направил и пишуваат краток опис на миленик употребувајќи соодветен вокабулар.	2,3	Се следи дали учесниците точно ги споредиле инструкциите
10 мин	Ги споделуваат новите зборови,и се што забележале во нивната прошетка со кучето.Решаваат	3, 4	Цел на наставникот е исто така да ја разбере групата

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	проблеми, пресметуваат,собираат и опишуваат.		работа на учениците и нивната соработка.
15 мин	Можност да се справат со нивните емоции и да ги прикажат, да откријат нови чувства и да научат како сето тоа да го прикажат во соработка со нивната група.	1, 4	Интеракција со сите ученици без мешање на наставникот, се дискутира, анализира и се дава критика.
10 мин	Се црта Мартин.	3,4	Хартија, бои,ножици
10 мин	Учениците го галат и поздравуваат Мартин.	1,2	Чешел за чешлање на кучето

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 7

Одделение / Група	Прво, второ, шесто и седмо одделение- 13 ученици
Наставник/чка	Маја Папст Миланович / Божица Чајич
Предмет	Ученици со интелектуална попреченост, аутизам, потешкотии во учење и проблеми со комуникација
Цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. тимска работа , соработка и социјални добивки 2. подобрување на моторни вештини 3. развој на сетилни чувства 4. когнитивни добивки
Дата	Ноември, 2018

Време	Активност, Животно	Цели	Евалуација, критериум, коментар
10 мин	Презентација на условите за живот кај животните и растенијата и нивна корелација (вода, воздух, светлина, топлина и храна)	3	Компјутер, проектор
20 мин	Ги прашуваме учениците - Кој се животните услови за животните? Дали тие услови се исти и за Грицко? Дали и растенијата ги имаат истите услови како и животните? Како се животните и растенијата поврзани и како зависат едни од други? Работни ливчиња-постарите ученици пополнуваат листови за што би се случило ако животните и растенијата ги немаат условите споенати претходно. Работни ливчиња за помалите ученици- учениците режат и бојат сликички за условите потребни за живот на Грицко.	1,4	Компјутер, проектор
20 мин	Им се објаснува на учениците како да засадат растение. Заеднички ќе го направат тоа за Грицко земаат струганици, чорапи и пченица. Во најлонските чорапи ги ставаат	1,2,3,4,	

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	струганиците и пченицата.Ги наводнуваме истите секој ден и со помош на воздух и светлината ќе забележиме растење на пченица со која ќе го храниме Грицко.		
5 мин	Учениците го хранат Грицко со свеж зеленчук.	1,2,3	

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 8

Одделение/ Група	Прво, второ, шесто и седмо одделение- 13 ученици
Наставник/чка	Маја Папст Миланович / Божица Чајич
Предмет	Ученици со интелектуална попреченост, аутизам, потешкотии во учење и проблеми со комуникација
Цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. тимска работа , соработка и социјални добивки 2. подобрување на моторни вештини 3. Подобрување на математички вештини - геометриски форми 4. развој на сетилни чувства
Дата	Септември, 2018

Време	Активност, Животно	Цели	Evaluation, measure, comments
5 мин	Одиде во кујната. Ученикот кажува кој зеленчук му е омилен за јадење.	1	
15 мин	Учесниците се поделени во парови. Еден од учесниците во секој пар ги покрива своите очи и извлекува еден зеленчук или овошје од торбата. Со помош на неговите сетила за допир , мирис се обидува да погоди што е тоа. Потоа зеленчукот или овошјето го ставаме на маса и секој учесник сечи парченца од нив во геометриски форми.	1,2,3,4	Марама, крставица, салатка, ножеви и штици за сечење
20 мин	Се враќаме во училницата . Секој ученик го носи парчето што го направил во геометриска форма. На подот е направена арена од 9 полиња. На учениците им се даваат инструкции како да направат ограда околу арената. Потоа им се даваат листови на кој е нацртана самата арена. Потоа учениците треба да ја стават геометриската форма на едно поле од деветте. Помагачот го става морското прасе во	1,2,3,4,	vegetable geometric symbols nine-field arena on the floor wire fence crepe tape eye cover

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>арената на полето А1. Учениците го следат патот по кој ќе се движи морското прасе и треба да бележат во нивните листови. Потоа со инструкции треба да ја пресликаат арената на подот и со трака да обележат каде се движело морското прасе. Еден од учениците ќе ги покрие своите очи а другите ќе го водат по истиот пат како и морското прасе користејќи ги зборовите ,лево, десно, горе, долу, еден чекор итн...</p>		
5 мин	Ако сакаат учениците имаат дозвола да го погалат морското прасе.	1,2,4	

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 9

Одделение/група	Прво, второ, шесто и седмо одделение- 13 ученици
Наставник/чка	Маја Папст Миланович / Божица Чајич/ Дејана Варница
Предмет	Ученици со интелектуална попреченост, аутизам, потешкотии во учење и проблеми со комуникација
Цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подобрување на вештините за читање- когнитивни добивки 2. развој на мотивација за читање- когнитивни добивки 3. охрабрување за развој на позитивни чувства за време на читање- емоционални добивки 4. тимска работа , соработка и социјални добивки
Дата	Февруари, 2019

Време	Активност, животно	Цели	Евалуација, критериум, коментар
5 мин	-учениците ја подготвуваат училницата за програмата ЧИТА - на подот ставаат ќилимчиња -поставуваат ограда за морското прасе Поставуваат ќебе , куќичка, храна и вода за морското прасе -го ставаат морското прасе во заградениот простор	4	Се оценува и помага како учениците се снаоѓаат сами во одредени ситуации и дадени задачи што да прават со храната, водата , куќичката.
5 мин	Учениците седат на подот околу оградата каде што е морското прасе.Ако морското прасе е расположено за галење, ученикот/чката може да го земе во skut додека чита, а ако сака да се одмора го оставаме во заградениот дел.Згрижувачот ја најавува приказната и одредува редослед на читање.	4	Книга
20 мин	Учениците читаат по дадениот ред.	1,2,3,4	Аудио запис од читањето, книга ,таблет
10 мин	Се разговара за прочитаниот текст: што им се допадна кај главните ликови, што научија ...	2, 3, 4	Се оценува нивото на разбирање на прочитаниот текст.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

5 мин	<p>- се гушка морското прасе</p> <p>-Се става во кафезот</p> <p>-секој ученик чисти и собира дел од опремата што ја поставил на подот.</p>	4	<p>Се проверува дали учениците ги спроведиле дадените задачи сами и точно.</p>
-------	--	---	--

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 10

Одделение/група	прво и трето одделение
Наставни/чка	Алајтин Јилдиз
Предмет	Ученици со посебни потреби
Цели	<p>1- Учениците се стекнуваат со можност лесно да собираат , одземаат и бројат.</p> <p>2- Добиваат самодоверба да прават дел од работите самостојно.</p>
Дата	Јуни 2018

Време	Активност, животно, опрема	Цели	Евалуација, критериум, коментар
0.00	Се даваат задачи за да им се привлече вниманието со помош на рипчиња. Се користат аквариумски рипки.		Се набљудува односот и интересот кај ученикот.
0.10	Една рипка му е дадена на ученик да ја стави во аквариумот. Наставникот им вели: „Сега имаш една рипка, ти давам уште една". и му става уште една рипка.	1, 2	Се набљудува односот и интересот кај ученикот.
0.20	Потоа наставникот му вели ти ставив уште една со тоа што заедно со ученикот вежбаат лесна математика поточно собирање. Па им вели „Имаше една рипка а јас ти ставив уште една , сега изброј да видиме колку вкупно рипчиња имаш?".	1	Се прашуваат прашања.
0.25	Потоа наставникот става 5 рипчиња во цедалката и вели дека ученикот има 5 риби. Потоа тргнува настрана 2 риби со што покажува просто одземање. Наставникот вели „- имаше 5 рипчиња ти одзедов 2 . Колку рипчиња имаш сега?. "	1	Прашања

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

0.35	Слични задачи се даваат и за просто броење од 1-10.	1, 2	
0.40	Го пишуваат бројот на рибите.		

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 11

Одделение/група	прво и трето одделение
Наставник/чка	Алајтин Јилдиз
Предмет	Ученици со посебни потреби
Цели	1- Учење за ориентација во простор со помош на птици. 2- Учење на нови термини зад и пред.
Дата	Октомври, 2018

Време	Активност, животно, опрема	Цели	Евалуација, критериум, коментар
0.10	Седиме отспротива со ученикот. Птицата со кафезот е поставена на масата. Реченицата е „Птицата е на масата“. Се објаснува дека масата е под кафезот. Се прашува ученикот каде е масата се додека не одговори точно.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно.
0.20	На сличен начин се поставуваат прашањ и кога кафезот е поставен под масата.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно
0.30	Се поставува играчка на кафезот или кафезот се поставува над играчката, наставникот поставува прашања за играчката.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно
0.40	Може да се користат и други елементи за учење ориентација во простор.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 12

Одделение/група	прво и трето одделение
Наставник/чка	Алајтин Јилдиз
Предмет	Ученици со посебни потреби
Цели	1- Учење за ориентација во простор со помош на птици. 2- Учење на нови термини зад и пред.
Дата	Ноември, 2018

Време	Активност, животно, опрема	Цели	Евалуација, критериум, коментар
0.10	Седиме отспротива со ученикот. Птицата со кафезот е поставена на масата. Реченицата е „Птицата е на масата“. Се објаснува дека масата е под кафезот. Се прашува ученикот каде е масата се додека не одговори точно.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно.
0.20	На сличен начин се поставуваат прашањ и кога кафезот е поставен под масата.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно
0.30	Се поставува играчка на кафезот или кафезот се поставува над играчката, наставникот поставува прашања за играчката.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно
0.40	Може да се користат и други елементи за учење ориентација во простор.	1-2	Евалуацијата се прави се додека ученикот не даде точни податоци самостојно

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 13

одделение	I одделение
наставник	Одделенски наставник Валентина Ангеловска
предмет/наставна област	Ликовно образование
Главни цели	1. Социјални придобивки-Поттикнување на тимска работа, соработка, почитување на живите суштества 2. Психолошки придобивки- Поттикнување на позитивни мисли, грижа кон околината и живите суштества 3. Практични вештини- ,Подобрување на моторните вештини 4. Когнитивни придобивки- Полесно стекнување на нови знаења, се зголемува активноста со учење од околината, поголема концентрација, размислување, набљудување и охрабрување
Дата	21.05.2018

време	Активности на часот, животно, опрема(средства)	Главна цел бр.	Евалуација (критериум/коментар)
5 мин	Со техниката –МАСКА преку прашања : Јас сум живо- Што сум јас? Имам четири нозе. Јас бавно одам. Куќа имам на грбот- Што сум јас? се открива поимот ЖЕЛКА	4	Се поттикнува концентрацијата и насоченото размислување преку прашања до откривање на маската
10 мин	Учениците се запознаваат со желката- Торта Ја набљудуваат бојата, именуваат делови на телото	1,2	Со желба пристапува кон животното Разликува жива и нежива природа Именува бои и делови на телото
10 мин	Учениците добиваат лист хартија Ги именуваат деловите на телото од желката а потоа ја бојат со дрвени бои	2,3,4	Со соодветна примена на бои на деловите од телото се оценува ученикот со целосно усвоено знаење , делумно и со поттикнување
10 мин	Учениците го набљудуваат бавното движење на желката и го допираат тврдиот оклоп а со тоа стануваат свесни за одговорноста за животните кои се чуваат во кафез	1,2,4	Именува дека желката е диво животно и доколку се чува во кафез за неа треба посебна грижа
5 мин	За развој на уметничките и моторичките способности од природен материјал од глина и кукулички учениците изработуваат желка	2,3	Самостојна активност –изработка на желка и именување на деловите на телото

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 14

Одделение/група	Шесто одделение (11-12 год)
Наставник/чка	Пеце Кочовски
Предмет	Англиски јазик - делови од телото
Цели	1 .Презентација на миленикот 2 . Работа во групи- тимска работа, соработка- социјални добивки 3. Подобрување на моторните и сензорни вештини 4.Вокабулар за миленици (тело, активности,храна) 5.Набљудување и опис на миленикот
Дата	16 мај 2018

Време	Активност,животно,опрема	Цели	Евалуација, критериум, коментар
5 мин	Презентација на Торта желката	1	/
10мин	Торта има ...(уши,нозе, нокти,очи,опаш), Торта има нос, еден опаш, четири нозе, 16 нокти, две очи, еден оклоп и една глава.Наставникот им дава работно ливче каде учениците пополнуваат со точен одговор за бројот на деловите од телото,го допираат оклопот и кожата на желката.	2,3,5	Следиме дали учениците точно си ја извршуваат дадената задача и како ја опишуваат желката.
10 мин	Учениците се поделени во 5 групи. и ги погодуваат деловите од телото и ја бојат желката.	2,4	ССе следи мотивацијата и точните одговори.
10 мин	Се делат на две групи и презентираат што сработиле, за потоа да имаат нова задача да нацртаат две желки и да ги обојат.	2,4	Се следи работата на групата и нивната соработка.
5 мин	The students are observing and describing the tortoise on their papers.	2,5	Се оценува групната презентација.
3 мин	Се поставуваат прашања како се чувствувале и што научиле од активноста со помош на желката.	5	Се оценува како се чувствувале учениците во текот на активноста што и како научиле со помош на миленикот.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 15

Одделение/група	Осмо одделение
Наставник/чка	Бети Марковска
Предмет	Македонски јазик- опис на желка
Цели	1.Подобрување на моторните вештини со помош на миленикот 2.Психолошка добивка- охрабрување и почитување на сопствените можности 3.Социјална добивка-тимска работа и соработка 4.Емоционална добивка-користење и негување на македонскиот јазик во сите форми
Дата	18.05.2018

Време	Активност,животно, опрема	Цели	Евалуација,критериум,коментар
2 мин	Симона им ја претставува Торта нејзиниот миленик желка.	1	На учениците им е претставена Торта и тие ја набљудуваат.
3 мин	Учениците се поделени во групи и им е зададена задача.	1,2,3,4,	Се оценува групната работа и соработка
20 мин	-акrostих- желка -опис на желката во песна или проза со употреба на различни методи и техники -цртање на желката	1,2,3,4,	Се следи тимската работа, точниот опис и одговори, цртањето и процесот на пишување проза и поезија
8 мин	ПрезентацијаPresentation Дали презентацијата беше во ред? Дали би сменале нешто? Дали одговорите беа точни?	1,2,3,4	Оценување на дадената презентација
2 мин	Заклучок- на што симболизира желката	2,3,4	Оценување на заклучокот
5 мин	Прашања и одговори, што научија учениците и дали им беше интересно со миленикот на час и дадените активности	5	Се оценува како се чувствуваа учениците и што научиле од активностите со миленикот

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дневна подготовка 16

Одделение/група	Шесто одделение - 11 год
Наставник/чка	Јасминка Мирческа
Предмет	Математика – мода, медијана, ранг и аритметичка средина
Цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да вежбаат мерење на должина, маса и волумен (математички вештини) 2. Да научат како да најдат мода, медијана, ранг и аритметичка средина на низа од податоци (математички вештини) 3. Да им се зголеми интересот за математика (когнитивна придобивка) 4. Да се стимулира соработката и тимската работа (социјална придобивка) 5. Да имаат позитивни чувства и емпатија (емоционална придобивка)
Дата	11.05.2018

Време	Активност, животно, опрема	Цели	Евалуација, критериум, коментар
5 мин	Активност: Какво животно ќе имаме на часот? Точните одговори од вежбите (за претворање на мерните единици) го даваат името на миленикот.	1,3	Да се утврди дали учениците знаат да претвораат мерни единици од еден во друг вид
2 мин	Презентирање на Торта пред учениците. Објаснување како да и речеме здраво.	5	Внимателно доближување до миленикот.
10 мин	11 ученици се поделени во 3 групи. Една група ја мери и запишува масата на Торта, другата група ја мери и запишува зафатнината на садот за вода на Торта, а третата група прави салатата за Торта. Потоа учениците си ги сменуваат групите. (Опрема: вага, мерица, салатка)	1,3,4,5	Се оценува колку успешно учениците мерат маса и волумен и нивната мотивираност додека работат со миленикот.
5 мин	Сите ученици еден по еден ја мерат должината на оклопот	1,3,4,5	Се оценува дали точно ја измериле должината и нивната

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	на Торта и ги запишуваат мерките (користат линијар).		мотивираност додека работат со миленикот.
15 мин	Додека Торта се одмара и јаде салатка трите групи бараат мода, медијана, аритметичка средина и ранг на добиените податоци	2,4	Се оценува дали учениците точно одредуваат мода, медијана, аритметичка средина и ранг на низата податоци.
3 мин	Прашања и одговори за тоа што научиле учениците, дали им беше поинтересно и како се чувствуваа додека работеа со миленикот желка.	5	Се оценува како се чувствуваа учениците и дали научија повеќе во текот на активностите со миленикот.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Програма „READ“

Луѓето и животните се во интеракција уште од дамнешни времиња; и со текот на времето само нивниот однос е тој кој што се менувал. Денеска тие се оние кој што се терапевти, познаници, членови на потесното семејство, пријатели...

Интеграцијата на животните во образовните програми се научно втемелени форми на активности кој што придонесуваат кон реализација на многубројни добивки во интеракцијата на животните и учениците со помош на наставниците кој се и во улога на згрижувачи. Добивките од сето тоа се физички, психолошки, социјални, емоционални, когнитивни.

Претставувањето на животните може да биде индивидуално или во група на ученици во еден клас, во неколку сесии. Важно е да се дефинираат главните цели, местото на активности и задачи за да се постигнат целите. Потребно е да се изнајде објективен начин на оценување на крајниот резултат во текот на сесиите на целокупната програма како целина. Исто така потребно е животното да е претходно спремно да соработува со учениците во самата програма, затоа што таа спремност ќе оневозможи било какви потешкотии за време на извршувањето на програмата.

Програмата „**READ**“ припаѓа на „Програми за интеграција на животните“ е создадена да овозможи различни добивки при интеракцијата на животните со луѓето. Програмата „**READ**“ (**кучиња кој што помагаат при читање**) е создадена да го подобри читањето и комуникацијата, со тренирани кучиња за терапија и нивните тренери или згрижувачи кој соработуваат со експерти (во случајот наставници) ако е таа програма имплементирана во училиштето. Во Хрватска оваа програма е имплементирана уште во 2014 год. благодарение на различни асоцијации кој што работат со животни а од 2016 год. е одобрена и од Министерството за Образование и има позитивно мислење од Бирото за развој на образованието.

Програмата „**READ**“ која се употребува од 2016 год. во основното училиште Јосип Матош е всушност една верзија на таа програма затоа што во нашето училиште користиме

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

морско прасе и програмата ја викаме „**Читање со Грицко (морското прасе)**“ .Во текот на самата програма направивме истражување за да видиме дали се подобри читачките вештини кај учениците кој читаа со Грицко и оние кој немаа читање со миленик.Програмата беше направена за 9 ученици од 7мо и 8мо одделение од основното училиште Јосип Матош (ученици со интелектуална попреченост, аутизам, потешкотии во говорот , потешкотии при учење) кој беа поделени во две групи. Групите беа еднакви по возраст, пол и вештини при читање.Една група читаа со помош на морското прасе а другата(контролирана група) без помош од морското прасе. Иако, оваа програма примарно се фокусира на развојот на вештините за читање,за статистичка анализа ги искористивме резултатите што учениците ги постигнале пред почетокот на програмата(1ви мерења), после употреба на програмата (2ри мерења) и после 6 месечна употреба на програмата , со читање на 50 зборови и читање на редови за две минути со забележување на зборовите кој се погрешно прочитани.

Направивме десет сесии на читање на истите текстови два пати во неделата, во исто време во двете групи.Секој ученик го читаше истиот текст со истата големина кој претходно бил избран од наставникот пред почетокот на сесијата.Група на ученици читаа со морското прасе во училница седнати во круг или пак миленикот им седеше во скут или пред нив во кафезот.Групата кој читаше без миленикот, читаа седнати во круг на подот во нивната училница.Имајќи во предвид дека станува збор за мали групи на ученици во текот на статистичката анализа се употребуваа непараметриски тестови за да се направи разлика помеѓу двете групи, **Mann-Whitney** тестот и за споредба во самата група го искористивме **Wilcoxon** тестот.

Беше пронајдена статистички значајна разлика во нивото на читање пред имплементацијата и после имплементацијата на програмата кај учениците кој читаа со помош на морското прасе.После програмата таа група на ученици имаа статистички значаен напредок во читањето со исклучок на помали грешки при самото читање. Просечното време потребно да се прочита текстот , зборовите прочитани во 2 минути се

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

зголеми а нивото на грешки се намали. Групата која што читаше без морското прасе исто имаше напредок но не толку статистички значаен.

После шестмесечна имплементација на оваа програма ,беше направена уште една анализа (трето мерење) на читање на 50 зборови за 2 минути. Анализата покажа дека учениците го задржале нивото на добро читање , што пак иницира дека програмата е успешна и позитивна.

Со ова можеме да ги потврдиме веќе видените резултати од претходните истражувања. Интеграцијата на животните во образовните програми има позитивно влијание кај учениците, нивните академски постигнувања, но и во други области кој се почесто ги занемаруваме пред се(емоциите, мотивираноста и социјализацијата ...)

Едноставните програми како „**READ**“ програмата може да придонесат за подобар успех кај учениците особено оние ученици со различна попреченост и потешкотии, и целосно ќе имаат позитивен ефект во нивниот целосен развој.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Социјални приказни со животни

Учениците со посебни потреби често имаат потешкотии при комуникација и интеракција. Наведените потешкотии се случуваат токму од нивното неразбирање на одредени настани, нивните и туѓите емоции и односи како и очекувањата од самата средина.

Социјалните приказни се еден вид на помагало да им се помогне на индивидуи со аутизам за да подобро ги разберат различните нијанси на меѓусебната комуникација за да можат да комуницираат на ефективен начин со останатите. Токму овие приказни можат да им помогнат на аутистичните деца при развој на социјалното разбирање и да се почувствуваат безбедни. Овие приказни беа создадени од Керол Греин во 1991. Тие се кратки описи на настан или активност, кој користат специфични информации за што да очекуваме во одредена ситуација и зошто.

Социјалните приказни се користат за:

- ✓ развој на самогрижа и академски способности
- ✓ да му се помогне на друг да разбере како другите може да се однесуваат или реагираат на одредени ситуации
- ✓ да им се помогне на другите да го разберат гледиштето на аутистичната личност и зошто тие реагираат или се однесуваат на одреден начин
- ✓ да им се помогне на особата да се справи со промени во секојдневни рутини, и неочекувани нестресни настани
- ✓ овозможување на позитивен фидбек кај личноста за нивните достигнувања со цел зголемување на нивната самоверба и самопочитување
- ✓ како стратегија за однесување (пр. што да правиме кога сме налутени, како да се справиме со опсесии итн..)

Со Еразмус+ проектот “Магичен сон: Терапија со помош на животни кај децата со потешкотии и попреченост во учењето” направивме едноставна интернет апликација „Персонализирани образовни фотографии“. Со создавање на овие книги, може да направиме едноставна, интересна за учениците по нивен вкус книга, која што ќе оневозможи несакано однесување или ќе се искористи сето тоа како медиум, за нови знаења и вештини.

Овие книги се направени од фотографии на ученици во одредени ситуации, дел од активности или цртежи направени од учениците. Исто така освен фотографиите и цртежите, може да се додаде и текст напишан во едноставна и разбирлива форма за учениците, а може сето ова да биде и во аудио форма. Со читање на овие книги сликовници, учениците подобро ќе ги разберат нивните емоции и однесувања како и последиците од несаканите однесувања, и ќе им помогне во здобивање на нови вештини и разбирања на полесен начин.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Социјална приказна со животна за ученици со аутизам - пример

What to do when there is a
difficult
task?
My teacher
can help me.

Што да правам кога имам тешка задача? Мојот наставник може да ми помогне.

Sometimes when I can't work out a
task, I get really angry!

Понекогаш кога не можам да изработам некоја задача, јас многу се лутам!

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Then I throw things and thump table with my fists.

Тогаш јас фрлам предмети и ја удирам клупата со моите тупаници.

When I behave like that, my classmates get scared.

Кога се однесувам така, моите соученици се исплашени.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Our classroom pet Gricko also gets scared and hides in his house.

Нашиот миленик од училницата, Грицко исто така се плаши и се крие во неговата куќарка.

► And my teacher becomes sad.

И мојот наставник се натажува.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

If I can't work out a task, I just need to ask teacher for help.

Ако не можам да изработам некоја задача, треба да побарам помош од наставникот.

She is always happy to help.

Таа е секогаш среќна да помогне.

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

We are all happy when we solve a problem.

Сите сме среќни кога ќе решиме некој проблем.

And our Gricko is happy too!

И нашиот Грицко е среќен исто така!

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union